

A Kúria az Árvainé dr. Szűcs Zsuzsanna ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Herendi Zsuzsanna ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Kaposvári Munkaügyi Bíróságnál 5.M.533/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Kaposvári Törvényszék 3.Mf.20.365/2012/2. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Kaposvári Törvényszék 3.Mf.20.365/2012/2. számú ítéletét hatályában fenntartja.Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt napon belül - 15.000 (tizenötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 133.500 (egyszázharminchéromezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében 2008. augusztusában bekövetkezett balesetével összefüggésben vagyoni kárként 1.060.726 forint elmaradt munkabér, gyógykezeléssel felmerült 19.467 forint útiköltség és 8 hónapos időszakra elmaradt havi 6.000 forint összegű étkezési utalvány, összesen 48.000 forint összegben való megfizetését kérte. Nem vagyoni kártérítésként 2.000.000 forintban jelölte meg az igényét, továbbá 2010. szeptember 1-jétől kezdődően havi 58.609 forint járadék megfizetésére is kérte kötelezni az alperest perköltség viselés mellett.

A Kaposvári Munkaügyi Bíróság 5.M.533/2010/34. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek elmaradt munkabért, útiköltséget, valamint 500.000 forint nem vagyoni kártérítést kamatokkal együtt. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 2012. február 1-jétől minden hónap 10. napjáig havi 10.705 forintot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította rögzítve, hogy a felek a költségeiket maguk viselik. Az alperest illeték és állam által előlegezett költség megfizetésére is kötelezte.A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes öntödei tisztító munkakörben állt az alperes alkalmazásában, amikor 2008. augusztus végén bal kezének hüvelykujja a csiszolószalaghoz hozzáért, és az egyébként alkalmazott munkavédelmi kesztyűn keresztül felszíni sérülést szenvedett. A felperes a munkahelyi vezetőnek, L.Cs.-nek a balesetet jelentette, aki elsősegélyben részesítette, majd a munkavállaló továbbdolgozott. Ezt követően a felperes bal kezének hüvelykujja gyakran fájt, megdagadt, mozgásában egyre inkább korlátozva volt. A felperes 2008. novemberében fordult a M.V.Ö.K.R.T.SZ.-hez, ahol megállapították, hogy megsérült a bal kezének I. ujjá feszítőina, az a köröm alatti végpercnél részlegesen elszakadt. A felperest a traumatológián konzervatív

módon kezelték, melynek eredménytelenségét követően műtétet végeztek. Az ujjhajlító ín részleges szakadása következtében a felperesnél legfeljebb 2 %-ban számszerűsíthető marandó testi fogyatékoság alakult ki.

A felperes 2008. novemberétől 2009. májusáig táppénzes betegállományban volt. Ezt követően az üzemorvos eredeti munkakörének ellátására alkalmasnak találta. Mivel azonban a felperes 2009. júniusában nem tudta ellátni a rábízott tevékenységet, és magas vérnyomásos alapbetegségben is szenvedett, rácsüzei kisegítő munkakörbe osztották be két műszakos munkarendbe azzal, hogy éjszakai munkavégzést nem teljesíthet. Mivel a felperes a munkahelyén az általa ellátott segédmunkás munkakörben nem érezte jól magát, saját maga kezdeményezte 2009. szeptember 2-án a munkaviszonyának rendes felmondással történő megszüntetését. A munkaügyi bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy a felperes bal kéz hüvelykujjának sérülése munkahelyen, munkaidőben, munkavégzés közben történt. Kétséget kizáróan az orvosszakértő és a kezelőorvos nem tudta véleményezni, hogy az augusztusi baleset következménye a felperes sérülése. Nem merült fel adat arra, hogy a felperes a munkahelyi körülményeken kívül szalagos csiszológéppel máshol is dolgozott volna, ezért a bíróság a felperes sérülése és az augusztusi baleset között az okozati összefüggést megállapította. Ez utóbbi bekövetkezését L.CS. tanúvallomása megerősítette, e tekintetben a perben aggály nem merült fel. A felperes jelentős késedelemmel fordult sérülésével orvoshoz, az időben végzett kezelés igen nagy fokban megnövelte volna annak az esélyét, hogy a sérülés fogyatékoság hátrahagyása nélkül gyógyuljon. Tekintettel arra, hogy az orvosszakértők nem tudták meghatározni a maradéktalan gyógyulás esélyét, a bíróság a felperes vétkes magatartását az okozati összefüggés tekintetében 50 %-osra értékelte, és az alperest a felperes bekövetkezett káraiban ennek megfelelően marasztalta. Nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy a felperes bármilyen munkavédelmi szabályt megszegett volna, a művezető tanúvallomása szerint az egyéni védőeszközt használta. Ezért további kármegosztást az alperes javára a bíróság nem alkalmazott. A munkaügyi bíróság elutasította a felperes azon hivatkozását, hogy már a 2009. áprilisi vizsgálat során a foglalkozás-egészségügyi orvos értékelhette volna a magas vérnyomását, ez azonban nem történt meg. A felperes ezzel kapcsolatosan panaszt nem említett, a vizsgálat elsősorban a keresőképtelenség okát szolgáltató kézsérülésre terjedt ki, így az orvos esetleges mulasztása a felperesnek hátrányt nem okozott.

A kifejtettek alapján az elsőfokú bíróság a felperes elmaradt jövedelme, illetve a járadék és az útiköltségtérítés körében az 50 %-os kármegosztás alapján számolta ki az alperesi marasztalás összegét. A bíróság a nem vagyoni kártérítést illetően a felperes javára 500.000 forintot állapított meg. Értékelte, hogy a felperes pszichés állapotában az orvosszakértői véleményből megállapíthatóan a betegség szintjét elérő károsodás a mindennapi életben való

korlátozottságát nem jelenti ugyan, de az egy folyamatos feszültségszintet fenntart. A peradatok szerint a felperes testi és pszichés korlátozottsága a baleset bekövetkezését követő évek múlva is fennállt, testi korlátozása várhatóan végleges. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Kaposvári Törvényszék 3.Mf.20.365/2012/2. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit nem érintette, a fellebbezett részét helybenhagyta. Az alperest fellebbezési eljárási költség és fellebbezési eljárási illeték viselésére kötelezte. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a sérülés jellege és a felperes első orvosi vizsgálatra jelentkezésekor észlelt állapota alapján, hogy az augusztusi balesetből a novemberben észlelt maradványállapot kialakulhatott. Nem merült fel arra peradat, hogy a felperes a munkahelyén kívül máshol olyan tevékenységet folytatott volna szalagos csiszológéppel, amelytől a perbeli sérüléssel járó balesete bekövetkezhetett volna. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság okszerűen vont le azt a következtetést, hogy a felperes sérülése és az augusztusi baleset között az okozati összefüggés fennállt, ezért az alperes az Mt. 174. § (1) bekezdése szerinti objektív kárfelelőssége alapján vétkességre tekintet nélkül felel a felperesnek okozott kárért. Az elsőfokú bíróság a kármegosztás körében helyesen mérlegelte azt, hogy a felperes vétkesen, neki felróhatóan, késedelmesen fordult orvoshoz. Ugyancsak helytállóan értékelte az elsőfokú bíróság a körülményeket a nem vagyoni kártérítés összegének megállapítása során is. A felperes kialakult mozgáskorlátozottsága miatti pszichés állapota számára folyamatos feszültséget okoz. A testi korlátozottságában javulás nem várható, és a szakvélemény nem zárta ki azt sem, hogy az idő előrehaladtával az állapota romolhat. Az alperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és a keresetet elutasító, a jogszabályoknak megfelelő határozat hozatalára irányult a felperes perköltségben való marasztalása mellett. Az alperes álláspontja szerint az általa közölt tények és körülmények nem kerültek értékelésre, ennek indokát sem az első-, sem a másodfokú bíróság nem adta, ezáltal sérült a Pp. 206. §-ának (1) bekezdése, valamint a Pp. 221. §-ának (1) bekezdése. A perben kirendelt orvosszakértő a tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldalán rögzített nyilatkozata szerint a perbeli sérülés és az orvoshoz fordulás között eltelt idő legkevesebb egy hét volt, de lehetett jóval több is. A bíróság csupán arra figyelemmel fogadta el a felperes állításait a baleset vonatkozásában, hogy nem merült fel közvetlen bizonyíték arra, miszerint más alkalommal is érte baleset, mely ínsérülést eredményezett. A bíróság tévesen nem vette figyelembe, hogy a felperes 2008. augusztus 5. és október 15. között négy alkalommal járt orvosnál anélkül, hogy szólt volna az ujj sérüléséről, munkateljesítménye eközben pedig folyamatosan növekedett. A felperes nem az adott helyzetben elvárható módon járt el, amikor a kézsérülésével több hónapon keresztül nem fordult orvoshoz annak

ellenére, hogy más betegségei miatt többször járt egészségügyi intézményben. A bírói gyakorlat egységes abban a vonatkozásban, hogyha valamilyen magatartás tanúsításával esély lett volna arra, hogy a károsodás ne következzen be, akkor ezen magatartás tanúsításának elmaradása kárfelelősséget alapoz meg. Ezekben az esetekben nem vizsgálendő az esély százalékos mértéke, bármekkora lehetőség megalapozza a teljes kárfelelősséget. A jelen esetben azonban a bíróságok ezt tévesen értelmezték. Az alperes álláspontja szerint marasztalása egyáltalán nem lehetséges, és az 50-50 %-os kármegosztás alapvetően téves. A bíróság arra hivatkozással határozta meg a kármegosztás arányát, hogy az orvosszakértő és a tanúként meghallgatott kezelőorvos nem tudták megjelölni a maradéktalan gyógyulás esélyét. A szakértői vélemény az összességkérosodást 1 %-os mértékben állapította meg. Az alperes hivatkozása szerint a következetes ítélkezési gyakorlat szerint is eltúlzott az 500.000 forintos nem vagyoni kártérítés figyelemmel arra, hogy a felperes jelenleg is olyan munkát végez, amely mindkét kéz használatát igénylő fizikai jellegű. A jobbkezes felperes a sérülés előtt sem végzett olyan tevékenységet, amely a bal kéz finom működését igényelte volna. A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult az alperes felülvizsgálati költségben való marasztalása mellett.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. §-ának (1) bekezdésére tekintettel a rendelkezésre álló periratok alapján dönt, nincs helye a bizonyítékok újraértékelésének, azaz felülmérlegelésnek. Az ügy érdemét érintő jogszabálysértés a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen és logikátlan, iratellenes, nem megfelelően indokolt mérlegelése valósíthat csak meg [Pp. 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, BH.2001.197., BH.2002.29.]. A perbeli időben hatályos 1992. évi XXII. törvény (Mt.) 174. §-a szerint a munkáltató a munkavállalónak munkaviszonyával összefüggésben okozott karáért vétkességre tekintet nélkül teljes mértékben felel. Akkor mentesül, ha bizonyítja, hogy a kárt működési körén kívül eső elháríthatatlan ok, vagy kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozta.

Az eljáró bíróságok helytállóan állapították meg, hogy a felperes bal kéz hüvelykujjának sérülését munkahelyén, munkaidőben, munkaköri kötelezettségének ellátása közben szenvedte el. A munkahelyi baleset tényét megállapította az OMMF D.d. Munkavédelmi Felügyelősege és alátámasztotta L.CS. munkahelyi vezető tanúvallomása, aki a felperest elsősegélyben is részesítette. A felperes a balesetet követően hosszabb idő elteltével jelentkezett ujj sérülése miatt az orvosnál, ez azonban többlettényállási elem hiányában az alperes kártérítési felelősség alóli kimentésére önmagában nem alkalmas. Az igazságügyi orvosszakértői vélemény

illetve a kezelőorvos tanúvallomása egyaránt alátámasztotta, hogy az augusztusi balesetből a novemberi maradványállapot kialakulhatott.

Az eljáró bíróságok helytállóan értékelték, hogy a felperes késedelmesen fordult a baleseti sérüléssel összefüggésben szakorvoshoz, és ez a gyógyulását hátráltatta. A bíróságok a kármegosztás körében értékelték azon felperesi magatartást, hogy 2009. augusztus és október között több alkalommal járt orvosnál anélkül, hogy az ujján lévő seb ellátását is kezdeményezte volna. A bíróságok által alkalmazott kármegosztás jogszabálysértés megállapítására nem adott módot, az megfelelt a következetes ítélkezési gyakorlatnak is. Az Mt. 177. § (2) bekezdése értelmében meg kell téríteni a munkavállalónak azt a kárát is, amely nem vagyoni kár. Nem vagyoni károsodást jelent az egészség és a testi épség védelme - megvalósulásának közvetlen akadályozása (például korábbi munkakör ellátására való alkalmatlanság, életkörülmények elnehezülése, pszichés károsodás). A nem vagyoni személyiségi értékek sérelme esetén nem vagyoni kártérítésként a károsultat ért nem vagyoni hátrány hozzávetőleges kiegyensúlyozásáról kell gondoskodni. Ennek során a személyt ért hátrány meghatározásának nincs objektív zsinórmértéke, így a nem vagyoni kártérítés összegének megállapításánál az eset konkrét sajátosságainak, a károsult személyi körülményeinek van jelentősége a józanság és a mértéktartás alapján [34/1992. (VI.1.) AB határozat]. A másodfokú bíróság a felperes egészséget ért sérelmét részletesen értékelte, az összeg megállapításánál tekintettel volt a sérelem súlyára, jellegére, közvetlen és közvetett következményeire és így törvénysértés nélkül határozta meg a viszonylagos kiegyenlítésre szolgáló pénzbeli kárpótlás összegét. A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. Az alperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul, míg illetéket az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 3. §-ának (1) bekezdése, illetve 13. §-ának (1) és (2) bekezdése alapján kell fizetnie.

Budapest, 2013. március 27.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró
A kiadmány hitelül: Nné tisztviselő